

EKÉSI KATALIN

A Tatabányai Kistérség Közkincs Kulturális Kerekasztal tevékenységének ismertetése

A Tatabányai Többcélú Kistérségi Társulás Kulturális Kerekasztalának alakuló ülésére 2007 májusában került sor. A tatabányai kistérség közművelődési szakembereit tömörítő szervezet célja, hogy az egyes települések képviselői kölcsönösen jussanak információhoz a társtelepülések kulturális, közösségi életéről, továbbá elinduljon egy párbeszéd a közös, partnerségi együttműködésen alapuló projektek menedzseléséhez.

Az alakulás idején a szervezetet a sokrétű, sokszínű tagság jellemezte, amely aztán az évek során jól összekovácsolódott. Kialakult egy szakmai mag, amely a folyamatos tanácskozásban, a szakmai együttgondolkodásban látja a kistérség kulturális fejlődésének lehetőségét.

A találkozók alkalmából a résztvevők, az aktuális felhívások, tervek mellett számos új lehetőséget, tapasztalatot oszthatnak meg egymással, amely a helyi közművelődés területén is kifejtheti hatását. Legjobb példa erre a Közkincs Program keretén belül 2008 szeptemberében útjára indult *kistérségi kézműves és helytörténeti vándorkiállítás* megszervezése és lebonyolítása volt, amely – a települések a saját értékeiket képviselve, szoros együttműködés és a hosszas összehangolt közös munka eredményeként – egy színvonalas értékteremtő kiállítást eredményezett. A vándorkiállítás során lehetőség adódott arra, hogy az egyes települések bemutathassák saját kiállítási anyagaikat a befogadó községek és a megyeszékhely részére, továbbá helyben ismerhessék meg a többi település hagyományait, kulturális, illetve művészeti értékeit.

A találkozókra a résztvevő szakemberek minden esetben beszámolnak a település szintű helyi eseményekről, valamint a közösség igényeiről. A beszámolók sokasága nyújtja a kistérség *kulturális információk tárházát*, amely aztán a résztvevők közreműködésével minden településhez eljut, ami a kistérség színes kommunikációs rendszerének sikerességét bizonyítja.

A találkozók, valamint a közös projektek megvalósítása eredményeként a tagok között szoros *kapcsolati háló* épült ki. A kulturális érték megőrzése illetve átörökítése a folyamatos kapcsolattartás következtében beépülni látszik a közművelődési szakemberek által képviselt helyi közösségi életbe.

A térségen belüli közös együttműködés hatására a közművelődés területén is kialakult a „*kistérségi közösségi tudat*”, amely egy összetartó kapocs a térségben élők számára. Az összetartozás és a közösségi tudat erősítésének jó példája volt a 2009 szeptemberében megrendezett kistérségi művészeti fesztivál, ahol a résztvevők megismerkedhettek a települések hagyományainak, művészeti együtteseinek sokszínűségével, valamint bemutathatták, népszerűsíthették a helyi kulturális értékeiket.

A Kerekasztal évről évre törekszik a tatabányai kistérség kulturális területén jelenlévő szakemberek összetartására, célja a közös együttműködés eredményeként értékteremtő sikerek elérése.

A tagok fontosnak tartják térségi szinten is az új közös kulturális kapcsolódási pontok felderítését, ezáltal a helyi értékek egy nagyobb rendszer részeként, magasabb szinten is érvényesülni tudnak. A találkozók alkalmából fontos egymás munkájának, tapasztalatainak, sikereinek megismerése, és a folyamatos kapcsolat fenntartása annak érdekében, hogy a kistérségi szintű együttműködés mellett a tapasztalatszerzés is megvalósuljon.

A települések lehetőségei nagyon sokszínűek, a meglévő valós alapokra építkezve, a kistérségi közösségvállalás folyamatos erősítése, a szervezetek közötti hatékony összefogásban rejlő tartalékok feltárása, az eredményes pályázati együttműködés és rendszerbe összerakott kulturális stratégia, ezen belül közös marketing tevékenység kidolgozása, ami a helyi közösségeket és magát a kistérséget is folyamatosan erősíti.

A *szakmai kapcsolatok minősége* a közös projektek kidolgozásával, valamint az új feladatok generálásával folyamatosan mélyül. A feladattervek, programok kidolgozásánál a tagok *munkacsoportokba* tömörülve, szakmai tapasztalataikra építve valósítják meg elképzeléseiket. A terv megvalósítása, a várt eredmények mellett sok esetben újabb elképzeléseket szül. A programok megvalósításához szükséges szakemberek bevonása a kapcsolati háló bővülését, az egy-egy csoportban való tervezés pedig a kreatív ötletek mellett a térségen belüli összetartás továbbmélyülését eredményezi. A szoros kapcsolati tőke legjobb példája, hogy a közös kistérségi szintű programok mellett a Kerekasztal aktív működéséből eredően a tagok egymás saját település szintű rendezvényein is részt vesznek.

A találkozók a legjobb alkalmak egyike arra, hogy a településeken a kulturális élet valamely területén tevékenykedő szakemberek egymás munkájához segítséget nyújtsanak, a feladatok során felmerülő problémákat közös megoldási tervekkel orvosolják, valamint szakmai tanácsokkal, ötletekkel lássák el egymást.

A tagok fontosnak tartják nem csak a kistérségen belüli, hanem a **környező kistérségekkel való** szoros összefogást, együttműködést, a közös programlehetőségeket, a tapasztalatok cseréjét és a kapcsolatépítési lehetőségeket.

Az eddigi tapasztalatok alapján a tatabányai kistérségen belül munkálkodó Kulturális Kerekasztal **fő értékpilléreinek**: a közösségi összetartást, összefogást – és a benne rejlő lehetőségeket –, a tatabányai kistérség adta környezeti adottságokat, a nemzetiségi hagyományok, -kultúrák sokszínűségét, a közösségi kapcsolatrendszereket, valamint tárgyi és szellemi értékeket tekinti.

A jövőben is a sikeres programok megvalósításához szükséges találkozók megszervezését, a további közös együttműködés fenntartását és a már folyamatban lévő tervek megvalósítását tervezik a Tatabányai Kistérség Kulturális Kerekasztal tagjai.

A megvalósult Kerekasztal-találkozók:

- Várgesztes: 2007. november 6. Faluház
- Vértesszőlős: 2008. február 1. Művelődési Ház
- Környe: 2008. április 3. Művelődési Ház
- Tatabánya: 2008. május 15. Szabadtéri Bányászati Múzeum – Ipari Skanzen
- Héreg: 2008. szeptember 11. Jókai Mór Művelődési Ház
- Szárliget: 2008. november 27. Szárligeti Faluház
- Gyermely: 2009. február 10. Általános Művelődési Központ
- Tarján: 2009. május 19. Tarjáni Általános Művelődési Központ Általános Iskolája
- Tatabánya: 2009. június 4. Tatabányai Múzeum
- Vértessomló: 2010. március 29. Vértessomló Művelődési Ház
- Szomor: 2010. május 5. Parókia épülete
- Vértesszőlős: 2010. szeptember 27. Művelődési Ház
- Várgesztes: 2010. november 29. Faluház

Végrehajtott programok:

– 2007 szeptemberében a kistérségi kulturális koncepció kialakításának részeként háromszor egynapos képzés került megvalósításra. Az elkészített koncepció a kistérség kulturális helyzetének elemzése és a fő fejlesztési irányok bemutatása mellett egy kistérségi adatbázist, illetve szolgáltatásjegyzéket is tartalmaz az egyes települések kulturális értékeiről és programjairól.

– A 2008. szeptember és 2009. május közötti időszakban megrendezett vándorkiállítás a kistérségi települések (Gyermely, Héreg, Környe, Szárliget,

Tarján, Tatabánya, Várgesztes, Vértesszőlős) összehangolt munkájának eredménye.

– 2009. szeptember 19-én a Tatabányai Múzeum és a Közművelődés Háza területén egy kistérségi művészeti fesztivál került megrendezésre, melynek során a települések mindegyike saját nevezetségeit bemutató standdal és a művészeti csoportok, bemutatkozásával színesítette a rendezvényt.

– A jövő évi programok tekintetében 2011 tavaszán egy a pályázatírást segítő háromnapos szakmai képzési tréning lebonyolítását, valamint a találkozók további sikeres megszervezését tervezik a Kerekasztal tagjai.

Pádár Piroska (Kőbányai Pataky Fotóklub, Budapest):
Dunakeszi – *A köd* (díjazva az MMIKL-ben rendezett
Utazás a világ körül – 2010 című fotókiállításon)